

Ruis ja vehnä luomussa

Tero Tolvanen
Luomuneuvoja
ProAgria Etelä-Savo
4.12.2009

HELSINGIN YLIOPISTO

Ruralia-instituutti

Ruis

- Merkittävin luomuosuus
- Tasainen kotimaan tarve
- Tuki on kohdallaan
- Talvehtiminen on riski
- Sopii viljelykiertoon hyvin
 - Hyödyntää syksyn ravinteet
 - Rikkakasveille vahva varjostus
 - Pellolla liikutaan vain kuivaan aikaan
 - Runsas olkimassa, jos tarvetta

Syysruis tuo vaihtelua lajistoon

Kuva: Tero Tolvanen

Syysruis

- Valoisalle ja viettävälle paikalle
 - Vesi ei saa seisoa
 - Lumien on lähdettävä ajoissa
 - Tuulen on päästävä pölyttämään
- Parhaat sadot uusista lajikkeista
 - Reetta, Riihi ja Elvi
- Hybridit luomussa?
- Myös ruis vaatii voimaa tuottaakseen
 - Terästystä karjanlannalla
 - Liukoinen typpi enintään 30 kg/ha rajoittaa syyslannoitusta

Harjuissa talvehtinut ruis

Kuva: Tero Tolvanen

Rukiin viljelytekniikka

- Kesanto on hyväksi ennen kylvöä
- Kyntö antaa ilmatilaa syyssateilla
- Harjutus pelastaa keskitalven lämpimiltä
- Karkea kylvömuokkaus
- Kylvöaika 20.-30.8.
 - Vahva kasvi toipuu parhaiten talvesta
- Puitava ennen sateita, että syntyy kaupat
 - Pyörityttää pitkään kuivurissa

Uudehko puimuri on tarpeen

Kuva: Tero Tolvanen

Kevätruis

- Kevätviljan edut ja haitat
- Nopea alkukehitys
- Vaatii pitkän kasvukauden
- Menee nurin, jos uhkaa tuottaa kunnon sadon
- Juusosta saa sertifioitua siementä
- Suvikasta liikkuu Savossa
- Lisänä, jos syysrukiista ei saa kauppaerää
- Leipä syntyy ja tuki tulee!

KEVÄTVEHNÄ

- Tuki, sato ja markkina kohtalainen
- Sopii myös rehuviljaksi, jos ei kelpaa pullaksi
- Hyvä suojaviljaksi
 - Tukeva
 - Vähäinen varjostus
- Pitkä ja runsas ravinteiden otto
 - Kuitenkin kierron parhaalle paikalle?
- Hyvärakenteiselle kivennäismaalle, jossa pH on yli 6,2

Kevätvehnä

- Valkuaispitoisuus > # < sato
 - Vaatii potkua – entä apila alla?
 - Lajike, jossa on korkea valkuaisprosentti
 - Lisälannoitus oraalle mahdollinen
- Anniina on varmin aikaisuuden ja valkuaisen suhteen
- Quarna haastaa valkuaisellaan
- Vehnä on kylvettävä tiheäksi n. 700 kpl/m²

Syysvehnä

- Houkuttaa satoisuudellaan
- Riittääkö valkuainen?
- Vaatii suuret aukeat talvehtiakseen
- Syysviljat yleistyvät lumisen ajan lyhentyessä
- Kylvö syyskuussa
- Lajikevalikoima on kasvussa
- Speltti on vielä riskialttiimpi

Kaura kärryt täyttää...

Kuva: Tero Tolvanen